

Enligt distribution

Energimyndigheten

Fastställande av metoder för bestämmande av nätinnehavarens avkastning för den sjätte tillsynsperioden 1.1.2024–31.12.2027 och den sjunde tillsynsperioden 1.1.2028–31.12.2031.

Part

Enligt distribution

Avgörande

Energimyndigheten fastställer metoderna för fastställande av nätinnehavarens avkastning av nätverksamheten (bilaga 2) under den sjätte tillsynsperioden 1.1.2024–31.12.2027 och den sjunde tillsynsperioden 1.1.2028–31.12.2031.

Utredning om ärendet

Energimyndigheten ges möjligheten att lämna in ett utlåtande om utkastet till beslut, metoder och motiveringspromemorior innan beslutet ges i systemet Utlåtande.fi.

Energimyndigheten har innan utkastet till beslut om fastställande reserverat ett tillfälle att uttala sig om de första riktlinjerna för metoderna (3.3.2023).

Vid beredningen av metoderna inrättade Energimyndigheten 2022 en kommitté för intressentgrupper för att effektivisera hörandet. I kommittén för intressegrupperna ingick många representanter för kunder och nätbolag. Kommittén sammanträdde åtta gånger 2022 och målet med diskussionerna var att förbättra i synnerhet intressentgruppernas metodkompetens. Energimyndigheten inledde diskussionen vid genomgången av ändringsbehovet för metoderna samt ledde diskussionen om slutsatserna och utvecklingsidéerna i myndighetens interna utredning och den externa utredningen som konkurrensutsatts av fyra ämbetsverk. Myndigheten har beaktat synpunkterna och observationerna gällande utvecklingen av metoderna som kommittén tagit fram som en del av arbetet med att utveckla tillsynsmetoderna år 2023.

Myndigheten har till behövliga delar beaktat de utlåtanden som inkommit om den första riktlinjen som en del av beredningen av utkasten till riktlinjer och metoderna för beslutet om fastställande.

Motivering

Parterna bedriver tillståndspliktig elnätsverksamhet enligt elmarknadslagen och är därmed sådana nätinnehavare som avses i 3 § 9 punkten i elmarknadslagen (588/2013).

Enligt 21 § i elmarknadslagen ska nätinnehavaren inom gränserna för överföringskapaciteten för sitt elnät, mot skälig ersättning sälja elöverförings- och eldistributions-tjänster till dem som behöver sådana. Enligt 24 § i elmarknadslagen ska prissättningen av nättjänsterna vara skälig enligt en helhetsbedömning. I prissättningen av nättjänsterna får inte ingå villkor som är ogrundade eller som uppenbarligen begränsar konkurrensen inom elhandeln.

I regeringens proposition med förslag till lagstiftning om el- och naturgasmarknaden (RP 20/2013) konstateras i den allmänna motiveringen att prissättningen av elnätstjänsterna ska vara skälig. Med detta avses i första hand att priserna ska motsvara kostnaderna för nätverksamheten och att avkastningen från affärsverksamheten ska hållas på en skälig nivå. Den skäliga avkastningen ska återspegla den nivå av ekonomisk risk som verksamhetsidkandet medför med avseende på det kapital som elnätsägaren investerat i nätverksamheten. Marknaden pressar inte nätinnehavaren att hålla låga priser och inte heller sporrar den till en effektivare verksamhet. Kostnadsineffektivitet kan kompenseras med högre priser. I kravet på skälig prissättning ingår därför ett element som införts genom regleringen för att sporra till ekonomiskt effektiv verksamhet. På grund av kravet på kostnadsmotsvarighet vid prissättningen av nättjänsterna fastställs prisnivån för varje nätinnehavares tjänster utgående från elnätets egen kostnadsnivå. I detaljmotiveringen till 24 § i elmarknadslagen konstateras bland annat att man vid bedömningen av monopolprissättningen ska analysera vilken företagets kostnadsnivå är jämfört med de kostnader som företaget de facto skulle ha möjlighet att uppnå.

Enligt 10 § i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (tillsynslagen 590/2013) ska Energimyndigheten genom ett beslut fastställa metoderna för bestämmande av nätinnehavarens intäkter av nätverksamheten och de avgifter som ska tas ut för överföringstjänsten under tillsynsperioden.

Ett beslut om fastställande där det bestäms om de metoder som avses i 10 § 1 mom. 1 punkten i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden gäller under två på varandra följande tillsynsperioder på fyra år.

Energimyndigheten konstaterar att metoderna enligt detta beslut om fastställande täcker principerna för värdering av det kapital som bundits i nätverksamheten, sättet att fastställa en godtagbar skälig avkastningsgrad på det kapital som bundits i nätverksamheten, sättet att beräkna överskottets räntepåföljd, sättet att bestämma det faktiska justerade resultatet av nätverksamheten samt den rättelse av nätinnehavarens resultaträkning och balansräkning som dessa förutsätter. Som en del av metoderna fastställer Energimyndigheten också incitamenten samt de mål och metoder som används vid tillämpningen av dem och som syftar till att uppnå en tillräcklig investeringsnivå, utveckla eldistributionens kvalitet och effektivisera nätverksamheten samt till innovativa lösningar för nätverksamheten. De metoder som skall fastställas och detaljerade motiveringar till dessa presenteras i bilaga 2 till detta beslut. Dessa är metoder enligt 10 § i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden, om vilka kan bestämmas i beslutet om fastställande av de metoder som ska iakttas vid prissättningen.

Innan de i 10 § avsedda besluten om fastställande meddelas ska Energimyndigheten i enlighet med 12 a § i tillsynslagen (499/2023) ordna ett offentligt hörande där de verksamhetsutövare beslutet om fastställande gäller, deras kunder och andra intressegrupper ges möjlighet att uttrycka sina åsikter om innehållet i besluten om fastställande samt om

de metoder och villkor som anges i dem. Energimyndigheten ska publicera de beslut om fastställande som avses i 10 och 11 §.

Tillämpade bestämmelser

Elmarknadslagen (588/2013) 3 §, 21 § och 24 §.

Lag om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (590/2013) 10 §, 12 §, 12 a § 36 § och 38 §.

Mer information

Ytterligare information ger direktör Veli-Pekka Saajo, tfn 029 5050 023.

Ändringssökande

I Energimyndighetens förvaltningsbeslut får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Med ett överklagbart förvaltningsbeslut avses ett beslut genom vilket ett ärende har avgjorts eller lämnats utan prövning.

I ett förvaltningsbeslut får ändring sökas genom besvär av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet och av den vars besvär rätt föreskrivs särskilt i lag.

Om besvärsrätten finns separat information i den bifogade besvärсанvisningen.

Bilagor Besvärсанvisning
Tillsynsmetoder under sjunde (1.1.2024–31.12.2027) och åttonde (1.1.2028–31.12.2031) tillsynsperioden. Eldistributionsnätsverksamhet och högspänningsdistributionsnätsverksamhet.
Motiveringspromemoria om eldistributionsnätsverksamhet

Distribution Alajärven Sähkö Oy
Alva Sähköverkko Oy
Caruna Espoo Oy
Caruna Oy
ESE-Verkko Oy
Elenia Oy
Enontekiön Sähkö Oy
Esse Elektro-Kraft Ab
Forssan Verkkopalvelut Oy
Haminan Sähköverkko Oy
Haukiputaan Sähköosuuskunta
Helen Sähköverkko Oy

Herrfors Nät-Verkko Oy Ab
lin Energia Oy
Imatran Seudun Sähkösiirto Oy
Jeppo Kraft Andelslag
Jylhän Sähköosuuskunta
Järvi-Suomen Energia Oy
KSS Verkko Oy
Kajave Oy
Kemin Energia ja Vesi Oy
Keminmaan Energia ja Vesi Oy
Keravan Energia Oy
Keuruun Sähkö Oy
Koillis-Lapin Sähkö Oy
Koillis-Satakunnan Sähkö Oy
Kokemäen Sähkö Oy
Kokkolan Energiaverkot Oy
Kronoby Elverk Ab
Kuopion Sähköverkko Oy
Kuoreveden Sähkö Oy
Kymenlaakson Sähköverkko Oy
Köyliön-Säkylän Sähkö Oy
Lahti Energia Sähköverkko Oy
Lammaisten Energia Oy
Lankosken Sähkö Oy
Lappeenrannan Energiaverkot Oy
Lehtimäen Sähkö Oy
Leppäkosken Sähkö Oy
Muonion Sähköosuuskunta
Nivos Verkot Oy
Naantalin Energia Oy
Nurmijärven Sähköverkko Oy
Nykarleby Kraftverk Ab
Okun Energia Oy
Oulun Energia Sähköverkko Oy
Oulun Seudun Sähkö Verkkopalvelut Oy
PKS Sähkösiirto Oy
Paneliankosken Voima Oy
Parikkalan Valo Oy
Pori Energia Sähköverkot Oy

Porvoon Sähköverkko Oy
Raahen Energia Oy
Rantakairan Sähkö Oy
Raseborgs Energi Ab
Rauman Energia Sähköverkko Oy
Rovakaira Oy
Rovaniemen Verkko Oy
Sallila Sähkönsiirto Oy
Savon Voima Verkko Oy
Seiverkot Oy
Sipoon Energia Oy
TLS Verkko Oy
Tampereen Sähköverkko Oy
Tervolan Energia ja Vesi Oy
Tornion Energia Oy
Tunturiverkko Oy
Turku Energia Sähköverkot Oy
Vaasan Sähköverkko Oy
Vakka-Suomen Voima Oy
Valkeakosken Energia Oy
Vantaan Energia Sähköverkot Oy
Vatajankosken Sähkö Oy
Verkko Korpela Oy
Vetelin Energia Oy
Vimpelin Voima Oy
Äänekosken Energia Oy
Enso Alueverkko Oy
EPV Alueverkko Oy
Kaakon Alueverkko Oy
Kittilän Alueverkko Oy
Mäntän Energia Oy
Satavakka Oy
Sähkö-Virkeät Oy
UPM Sähkönsiirto Oy
Ääneverkko Oy

BESVÄRSANVISNING

Rätt att anföra besvär över förvaltningsbeslut

Ett förvaltningsbeslut som Energimyndigheten har meddelat får överklagas i den ordning som stadgas i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Med ett förvaltningsbeslut som kan överklagas avses ett beslut varigenom ett ärende har avgjorts eller lämnats utan prövning.

Besvär över ett förvaltningsbeslut får anföras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet samt av den som har besvärsrätt enligt särskilda bestämmelser i lag.

Besvärsmyndighet

Energimyndighetens beslut kan överklagas hos marknadsdomstolen.

Anförande av besvär och besvärstid

Besvär får anföras på den grunden att beslutet strider mot lag.

Besvär ska anföras skriftligen inom 30 dagar efter att beslutet delgivits.

Om delgivningen har skickats med brev per post som vanlig delgivning anses mottagaren ha fått del av handlingen den sjunde dagen efter det att brevet sändes, om inte annat påvisas. Om beslutet delges den sökande som ett elektroniskt meddelande, anses beslutet vara delgivet den tredje dagen efter det att meddelandet sändes, om inte annat påvisas. Om beslutet har postats med ett mottagningsbevis anses mottagaren ha delgivits beslutet vid den tidpunkt som anges i mottagningsbeviset. Delgivningsdagen räknas inte in i besvärstiden.

Om det är fråga om mellanhandsdelgivning anses delgivningen ha skett den tredje dagen efter den dag som anges på delgivningsbeviset för mellanhandsdelgivningen. Myndigheten anses blivit delgiven den dag brevet inkommit.

Infaller sista dagen för anförande av besvär på helgdag, självständighetsdagen, första maj, julaftonen, midsommaraftonen eller söckenlördag, får besväret lämnas in första vardagen därefter. Besväret ska lämnas in till besvärsmyndigheten senast den sista dagen innan besvärsmyndighetens öppettid löper ut.

Bestämmelser om anförande av besvär finns dessutom i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003). Bestämmelser om beräkning av tidsfrister finns i lagen om beräkning av laga tid (150/1930).

Besvärets innehåll

I besväret ska anges

- det beslut i vilket ändring söks (*det överklagade beslutet*),
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (*yrkandena*),
- grunderna för yrkandena,
- vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

I besväret ska dessutom ändringssökandens namn och kontaktuppgifter uppges. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besväret är anhängigt ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Besväret ska också innehålla uppgift om postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (*processadress*). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

När den som har begärt omprövning anför besvär över det beslut som fattats med anledning av begäran om omprövning, får denne lägga fram nya grunder för sina yrkanden. Ändringssökanden i fråga får framställa nya yrkanden endast om de grundar sig på förändrade förhållanden eller på omständigheter som ändringssökanden fått kännedom om efter det att tidsfristen för begäran om omprövning gått ut.

Bilagor till besväret

Till besväret ska fogas

- det överklagade beslutet med besvärсанvisning,
- utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa,
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten, samt
- fullmakt enligt vad som föreskrivs i 32 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden, om ett ombud används.

Inlämnande av besvärsskrift till besvärsmyndighet

Besvärsskriften ska tillställas marknadsdomstolen före besvärstidens utgång på adressen

Marknadsdomstolen
Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS

Fax: 029 56 43314

E-post: markkinaoikeus@oikeus.fi

Besvärsskriften kan även lämnas in till besvärsmyndigheten per post.

Besväret kan även anföras via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Om besvärsskriften lämnas in via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst, kan bilagorna lämnas in skannade i e-tjänsten eller med brev. Om bilagorna sänds med brev ska detta nämnas i meddelandefältet i e-tjänsten.

Avsändaren sänder besvärsskriften per post eller elektroniskt på egen risk.

Rättegångsavgift

Rättegångsavgifterna, som tas ut för behandling av ett ärende i marknadsdomstolen bestäms enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20151455>)

För behandling av tvistemål, ärenden som gäller ändringssökande och andra rättsskipningsmål tas i marknadsdomstolen ut en rättegångsavgift på 2 120 euro.

Rättegångsavgiften för en enskild är dock 530 euro.

Betalningsskyldig är den som har anhängiggjort ärendet eller den som trätt i hans eller hennes ställe.

ANVISNING OM ÄNDRINGSSÖKANDE GÄLLANDE AVGIFTEN

Enligt 11 b i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) kan en betalningsskyldig, som anser att det har skett fel i fastställandet av en avgift för en offentligrättslig prestation som avses i 6 §, inom sex månader från fastställandet av avgiften begära omprövning av avgiften av den myndighet som har påfört avgiften.